

Kinder Torah

Vayigash

בס"ד

Define Yourself

And it will be when Pharaoh summons you and says, "What is your occupation?" (Bereshis 46:33). Rav Shimshon Refael Hirsch points out that in a country such as Egypt a person is defined by his work. A person is not born as a person, rather as a worker, farmer, soldier, etc. In such a place, we understand that the first question that Pharaoh would ask the person is about his occupation. That is the most important thing in the world about that person.

What is most important to us? "He sent Yehuda ahead to Yosef to prepare ahead in Goshen" (Bereshis 46:28). What did Yehuda prepare? Rashi explains that Yehuda went ahead to set up a Beis HaMedrash. The Shlah HaKodesh learns an important principle from this. The foremost consideration in a person's mind must always be his spiritual needs. When he builds a new home, he should first plan to build a room where he can learn and pray. Then he can finish planning the rest of the house.

What is our attitude about a person's work? The Chofetz Chaim relates a parable based on the verse, "Yosef sustained his father and his brothers and all of his father's household with food ..." (Bereshis 47:12). A king once went to visit his soldiers and appease them. He sent word ahead that anyone who had a request should come forward and ask the king. One soldier approached the king and requested with a complete heart that the king should supply him with his meals every day. The soldier's friends laughed at him. You are asking for something that you already have. The king has already promised to feed all of the soldiers in the army. So too it is with us, continues the Chofetz Chaim. Hashem has already told us that he will feed us, as we say in the daily prayers, "He sustains the living with loving kindness," and in the Bircas HaMazone, "for He is the merciful G-d Who feeds and supports everyone."

Kinderlach . . .

Who are we? We have many things to do in our lives. We begin as children, and students. As we become older we marry and become parents, neighbors, workers, teachers, etc. These are all roles that we fulfill. What is important to us? What is the focus of our lives? Not the occupation, as with Pharaoh. Rather the spiritual work, as with Yehuda. That is the most important part of our day. That is what really interests us. That is what "makes us tick".

Gratitude

The air was charged with anticipation. The emotional reunion between Yaakov and his long-lost son Yosef was about to take place (Bereshis 46:29). One can imagine the feelings of Yaakov Avinu for his favorite son. He loved him so much that he refused to be consoled for the entire time that Yosef was gone. Yaakov Avinu was a *novi* (prophet). One can only experience *nevuah* (prophecy) from Hashem when he is happy. Yaakov Avinu did not receive one *nevuah* (prophecy) during the entire time of Yosef's absence due to his extreme sadness. We can only begin to picture how happy he must have been to see Yosef.

What actually happened?

Yosef fell onto Yaakov's neck and wept. Rashi explains that Yaakov, however, did not weep. Instead, he recited *Kriyas Shema*, the prayer by which we accept *Ol Malchus Shomayim* (the Yoke of Heaven) upon ourselves. At the height of his ecstasy, his first thought was about Hashem.

The Maharal in his sefer Gur Aryeh relates that

when Yaakov saw his son Yosef, love and fear of Hashem came into his heart. How wonderful and complete are Hashem's *middos*; see how He rewards His faithful ones! This is the trait of the pious ones, when something good happens to them, they cleave to Hashem for the kindness and the truth He has done for them.

Kinderlach . . .

What was Yaakov Avinu's first thought when something good happened to him? To thank and praise Hashem. This *hacoras hatov* (gratitude) is a wonderful *middah* (character trait) that we can learn from. What do we do when good things happen to us? Do we say, "Boruch Hashem?" "Hodu Lashem Ki Tov"? We should. We know that all good things come from Hashem. So, why not thank Him directly? The next time we get a good grade on a test, let's say, "Boruch Hashem!" When our Sabba and Safta come to visit us from far away, let's say "Hodu Lashem Ki Tov!" We're so happy that Hashem has been good to us!

Gently

"Imma, I'm home. Did you hear the news?"
"What news, Devora?"
"About the bus."
"Uh oh. Is it good or bad news?"
"Why do you ask, Imma?"
"I'll tell you Devora. Good news is wonderful. We always want to hear good news. However, bad news is a different story."
"Do you mean that I shouldn't tell you bad news, Imma?"
"I depends, Devoraleh. If it is news about a sick person whom I can pray for, then you should definitely tell me. However, you should be very careful about how you relate such news."
"What do you mean, Imma?"
"Break the news gently, with a lot of sympathy and empathy."

☪ ☪ ☪ ☪ ☪

They (the brothers) broke the news (to Yaakov) saying, "Yosef is still alive, and he rules over all the land of Mitzraim." But his (Yaakov's) heart became numb, for he could not believe them" (Bereshis 45:26). Rav Daniel Travis, in his book, "Priceless Integrity" relates the commentary of the Sforno on this verse. The news was such a shock to Yaakov that he passed out and suffered minor heart dysfunction. We see how important it is to consider how the listener will receive the news.

Kinderlach . . .

Think twice and three times before telling someone bad news. Is there a good reason for them to hear this? Be very careful. Bad news can very often contain *loshon hora*. Even if you must tell the news, say it as gently as possible. Be sympathetic with the listener. Imagine how you would feel hearing such news. Kinderlach, may we all hear only good news!

והגדת לבנו

פרשת ויגש

שמע, שהיא התפילה בה אנו מקבלים על עצמנו עול מלכות שמים. ברגעי ההתרגשות הגדולים ביותר, מחשבתו הראשונה היתה על ה'.

מי אנחנו

"והיה כי יקרא לכם פרעה ואמר מה מעשיכם" (בראשית מ"ו, ל"ג). ר' שמשון רפאל הירש זצ"ל אומר שבמדינה כדוגמת מצרים, בה אדם נחשב רק על פי מלאכתו, בה לא נולד אדם כאדם, אלא כבעל מלאכה, חקלאי, חייל, וכו' - שם השאלה על מלאכתם היתה כמובן השאלה הראשונה. זה היה הדבר החשוב ביותר עבורם.

המהר"ל, בספרו 'גור אריה', מסביר שכשיעקב ראה את בנו יוסף, רגשות של אהבת ה' ויראת ה' מלאו את לבו. כמה נפלאות ומושלמות מידותיו של ה': ראו כיצד הוא גומל לאוהביו ויראי שמו! זוהי מידת הצדיקים. כשמשוהו טוב קורה להם, הם דבקים בה בעבור החסד והאמת שעשה עמהם.

ומה חשוב לנו? "ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גושנה" (בראשית מ"ו, כ"ח). מה הכין יהודה? רש"י מסביר שיהודה נשלח לשם כדי להקים בית מדרש שמשם תצא הוראה. השל"ה הקדוש לומד מכאן עיקרון חשוב. מה צריך להיות תמיד בראש מעייניו של האדם, הם צרכי הרוחניים. כשאדם בונה בית, עליו לתכנן קודם כל חדר בו יוכל ללמוד ולהתפלל, אח"כ יוכל להמשיך ולתכנן את שאר הבית.

מה צריכה להיות גישתנו לענין פרנסתו של אדם? החפץ חיים מביא משל המבוסס על הפסוק: "ויכלכל יוסף את אביו ואחיו ואת כל בית אביו..." (בראשית מ"ו, י"ב). משל למלך שיצא לבקר את חייליו ורצה לרצותם. הוא שלח להודיע להם שכל מי שירצה יוכל לבקש בקשה מאת המלך. אחד החיילים נגש, ובקש שהמלך יספק לו את ארוחותיו כל יום. צחקו עליו שאר החיילים "אתה מבקש משהו שאתה כבר מקבל ממילא. המלך כבר הבטיח שיכלכל את כל החיילים בצבאו." כך גם אנחנו, ממשיך החפץ חיים זצ"ל. ה' יתברך כבר אמר שהוא יכלכל אותנו, כמו שאנו אומרים יום יום בתפילה: "מכלכל חיים בחסד", ובברכת המזון: "כי הוא אל זן ומפרנס לכל".

ילדים יקרים...
מה היתה מחשבתו הראשונה של יעקב אבינו כשקרה לו משהו טוב? להודות ולשבח לה'. זוהי מידת הכרת הטוב הנפלאה ממנה עלינו ללמוד. מה אנו עושים כשקורה לנו משהו טוב? האם אנו אומרים "ברוך ה'?" "הודו לה' כי טוב?" זה מה שאנחנו צריכים לומר. אנו יודעים שכל הדברים הטובים באים מה'. אז למה שלא נודה לו ישירות? בפעם הבאה שנקבל ציון טוב במבחן, בואו ונגיד "ברוך ה'!" כשסבא וסבתא יגיעו מרחוק לבקור, נאמר "הודו לה' כי טוב!" אנחנו כל כך שמחים על הטובות שה' עושה עמנו.

בעדינות

"שלום אמא, שמעת את החדשות?"
"חדשות בקשר למה, דבורה?"
"בקשר לאוטובוס."
"לא שמעתי. חדשות טובות או רעות?"
"למה את שואלת, אמא?"
"מכיון שחדשות טובות זה דבר נפלא. אנחנו תמיד רוצים לשמוע חדשות טובות. אולם חדשות רעות, זה כבר ענין אחר."
"את מתכוונת לומר לי שלא אספר לך חדשות רעות, אמא?"
"זה תלוי, דבורה. אם זה לגבי אדם חולה עליו אני יכולה להתפלל, אז ודאי שעליך לספר לי. אולם, עליך להיות זהירה מאד כיצד את מספרת דברים כאלה."
"למה את מתכוונת, אמא?"
"ספרי את החדשות בעדינות, עם הרבה אהדה והשתתפות."
"וויגידו (האחים) לו (ליעקב) לאמר עוד יוסף חי וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים, ויגש לבו כי לא האמין להם" (בראשית מ"ה, כ"ו). הרב דניאל טרביס בספרו מביא את פרושו של הספורנו לפסוק זה. החדשות כל כך זעזעו את יעקב עד שהוא התעלף וסבל מדופק לא סדיר. אנחנו רואים עד כמה צריך להתחשב באופן בו יקבל השומע את הדברים.

ילדים יקרים...
מי אנחנו? ישנם דברים רבים אותם עלינו לעשות במשך החיים. אנחנו מתחילים כילדים וכתלמידים. כשאנחנו גדלים אנחנו מתחננים ונעשים הורים, שכנים, בעלי מלאכה, מורים וכו'. כל אלו הינם תפקידים אותם אנו ממלאים. מה באמת חשוב לנו? מהו המוקד של חיינו? לא העיסוק, כמו אצל פרעה, אלא העבודה הרוחנית, כמו אצל יהודה. זהו החלק החשוב ביותר ביום עבורנו. זה מה שבאמת מעניין אותנו.

פגישה

צפיה מתוחה היתה תלויה באויר. יעקב עומד לפגוש את בנו האובד יוסף (בראשית מ"ו, כ"ט). אנו יכולים לתאר לעצמנו את עומס רגשותיו של יעקב לבנו האהוב. הוא כל כך שסרב לקבל נתחומים כל אותן השנים שיוסף אבד. יעקב אבינו היה נביא. נבואה אפשר לקבל רק כאשר האדם שרוי בשמחה. יעקב אבינו לא קבל אפילו נבואה אחת כל אותן שנים שהיה שרוי בצער עמוק כל כך. אנחנו בקושי יכולים להתחיל להבין את שמחתו העצומה כאשר עמד לפגוש בו עכשיו.

ומה למעשה קרה? יוסף נפל על צואר אביו ובכה. רש"י מסביר שיעקב, לעומת זאת, לא בכה. במקום לבכות הוא אמר קריאת

ילדים יקרים...
חשבו פעמיים ושלוש לפני שאתם מספרים חדשות רעות. האם השומעים חייבים לשמוע את הדברים? זוהרו מאד. חדשות רעות עלולות להכיל, לעתים קרובות, לשון הרע. אפילו אם אתם חייבים לספר את הדברים, עשו זאת בעדינות רבה ככל האפשר. הביעו אהדה והשתתפות עם השומע. חשבו כיצד אתם הייתם מרגישים אילו הייתם שומעים בשורות כאלה. ילדים יקרים, יהי רצון שנתבשר כולנו רק בשורות טובות!